

SYRJINTÄLAUTAKUNTA

Syrjintälautakunta

DISCRIMINATION TRIBUNAL

Syrjintälautakunta voi kieltää etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän

Syrjintälautakunnassa on puheenjohtaja ja kuusi muuta jäsentä sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnalla on päätoiminen esittelijä ja sihteeri. Lautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet ovat sivutoimisia luottamushenkilöitä.

Syrjintälautakunta on yhdenvertaisuuslain noudattamista valvova valtioneuvoston asettama itsenäinen ja riippumaton lainkäyttöelin. Sen tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tullessa syrjityksi etnisen taustansa vuoksi.

Lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen toimikausi on neljä vuotta.

Syrjintälautakunnan puheenjohtajan, vähintään kolmen jäsenen ja heidän varajäsenensä sekä sihteerin tulee olla tuomarin virkaan kelpoisia. Lisäksi syrjintälautakunnan jäsenten ja heidän varajäsentensä sekä esittelijän tulee olla perehtynyt lautakunnan toimialaan.

Syrjintälautakuntaa koskevat säädökset löytyvät yhdenvertaisuuslaista (2004/21), ja vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta annetusta laista (2001/660 ja 2004/22) sekä valtioneuvoston asetuksesta asian käsittelystä syrjintälautakunnassa (2004/117).

Syrjintälautakunta antaa oikeudellisesti velvoittavia kieltopäätöksiä syrjintäasioissa.

Syrjintälautakunta voi antaa muissa kuin työelämään liittyvissä asioissa etnistä syrjintää koskevan kieltopäätöksen ja asettaa uhkasakon kieltopäätöksen tehosteeksi sekä tuomita asettamansa uhkasakon maksuun pantavaksi. Sen päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Syrjintälautakunta voi vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Syrjintälautakunta voi antaa lausuntoja yhdenvertaisuuslain soveltamisesta tuomioistuimen, vähemmistövaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä etnistä syrjintää koskevassa asiassa.

Syrjintälautakunnalla on oikeus kuulla asiantuntijoita, hankkia lausuntoja ja selvityksiä sekä järjestää katselmuksia.

Hakemuksen tekeminen syrjäintälautakunnalle

Asian voi saattaa syrjäintälautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjiväksi väitetty menettely kohdistuu.

Myös vähemmistövaltuutettu voi saattaa asian vireille syrjäintälautakunnassa.

Asia pannaan vireille kirjallisella tai sähköisellä hakemuksella.

Hakemuksen voi tehdä suomen, ruotsin, saamen tai englannin kielellä.

Syrjintää kokeneen on esitettävä selaista konkreettista näyttöä, jonka perusteella hänen voidaan olettaa joutuneen syrjinnän kohteeksi.

Hakemuksesta tulisi käydä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- Hakijan nimi ja yhteystiedot
- Vastaajan nimi ja yhteystiedot
- Selostus väitetystä syrjinnästä
- Mahdolliset todistajien kertomukset tapahtuneesta
- Millä perusteella hakija katsoo väitetyn syrjinnän tapahtuneen hakijan etnisestä taustasta johtuen

Asian käsittelyssä sovelletaan yhdenvertaisuuslain 17 §:n mukaista todistustaakkasääntöä: Jos hakija esittää selvitystä, jonka perusteella voidaan olettaa yhdenvertaisuuslain 6 §:ssä säädettyä syrjäintäkieltoa rikotun, vastaajan on osoitettava, että kieltoa ei ole rikottu.

Syrjäintälautakunnan käsittelyprosessi on kirjallinen.

Syrjäintälautakunta voi järjestää myös suullisen käsittelyn tai katselmuksen, jos se on asian selvittämiseksi tarpeen.

Asian käsittely syrjäintälautakunnassa on maksutonta.

Hakemus lähetetään syrjäintälautakunnan osoitteeseen:

SYRJINTÄLAUTAKUNTA
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Sähköposti:
syrjintalautakunta@intermin.fi

Esimerkkejä syrjintälautakunnan kieltämästä syrjinnästä

- Ravintolaan pääsy oli evätty etnisestä taustasta johtuen
- Peruskoulun luokkajako oli tehty lapsen maahanmuuttajataustan perusteella, vaikka lasten kielitaidon tasoa ei testattu asianmukaisesti
- Kunnan sosiaali- ja terveystoimen toiminta oli ollut maahanmuuttajataustaista isää kohtaan asenteellista ja syrjivää
- Vakuutusyhtiön käytäntö ulkomaan kansalaiselle sairauskuluvakuutusta myönnettäessä oli välillisesti syrjivää, koska vakuutusyhtiön käyttämät keinot eivät olleet asianmukaisia ja tarpeellisia, sillä yhtiön tarvitsemat tiedot olisi saatu yhdenvertaisen kohtelun kannalta hyväksyttävämällä tavalla
- Kunta ei tarjonnut kunnassa vapaana olevia asuntoja asunnottomille hakijoille heidän etnisestä taustastaan johtuen
- Asusteliikkeen palvelujen tarjonta oli ollut tiettyyn etniseen ryhmään kuuluneiden asiakkaiden osalta syrjivää
- Kunnan kiinteistöyhtiö oli vaatinut tiettyyn etniseen ryhmään kuuluvilta asunnon hakijoilta sellaisia erityisehtoja, joita valtaväestöön kuuluvilta asunnon hakijoilta ei vaadittu
- Kaupunki ei osoittanut, että se olisi ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin lakisääteisten velvoitteittensa täyttämiseksi saamelaislasten päivähoidon asianmukaiseksi järjestämiseksi, vaikka näillä oli laissa säädetty oikeus päivähoidon omalla äidinkielellään yhtäläisesti suomenkielisten lasten kanssa
- Saamelaisten kotiseutualueeseen kuulunut kunta ei ollut osoittanut, että se olisi ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin saamenkielisten terveys- ja vanhustenpalveluiden sekä perusopetuksen asianmukaiseksi järjestämiseksi saamenkieliselle väestölle
- Kaupunki ja sen kiinteistöyhtiö olivat romanitautistaisten asukkaiden asukasvalinnassa noudattaneet menettelyä, jossa paikallisen romaniyhdyshenkilön välityksellä oli selvitetty, hyväksyykö paikallinen romaniyhdyshenkilö asunnonhakijaksi ilmoittautuneen muuttamisen paikkakunnalle ja voitiinko hänelle tarjota tietty asunto

Syrjintälautakunnan päätökset on julkaistu lautakunnan internet sivustolla: www.syrjintalautakunta.fi

Syrjintälautakunta, PL 26, 00023 Valtioneuvosto
sähköposti:
syrjintalautakunta@intermin.fi
Internet:
<http://www.syrjintalautakunta.fi>